

Національний
банк України

**Проект постанови Правління
Національного банку України
“Про затвердження Положення про організацію та
проведення інспекційних перевірок на ринках
небанківських фінансових послуг”**

Департамент методології регулювання
діяльності небанківських фінансових установ

м. Київ, 12.10.2023

Ця презентація підготовлена виключно з метою ознайомлення з проектами нормативно-правових актів. Жодне положення, зазначене у цій презентації, не слід розуміти як конкретну вимогу, що міститься у проекті регуляторного акта. Для отримання інформації щодо змісту конкретних положень проекту необхідно ознайомитись з проектом регуляторного акта на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України. Бачення майбутнього регулювання, що міститься у цій презентації, може бути змінено або вдосконалено за результатами подальшого опрацювання та обговорення з учасниками ринків фінансових послуг.

Необхідність розробки Проєкту

Чинне
регулювання

Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»

Положення про організацію, проведення та оформлення результатів інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг від 26 лютого 2021 року № 22 (зі змінами)

Імплементація вимог нових Законів:

Про фінансові послуги
та фінансові компанії

Про страхування

Про кредитні спілки

01.01.2024 – введення в дію нових Законів та набрання чинності Положенням

Структура Положення

I. Загальні положення

II. Склад інспекційної групи, права й обов'язки членів інспекційної групи

III. Права та обов'язки особи, уповноваженої представляти інтереси об'єкта перевірки, та працівників об'єкта перевірки

IV. Підстави проведення позапланових інспекційних перевірок

V. Організація планової інспекційної перевірки

VI. Організація позапланової інспекційної перевірки

VII. Проведення інспекційної перевірки

VIII. Оформлення результатів інспекційної перевірки

IX. Порядок дій у разі створення перешкод під час проведення інспекційної перевірки

Додатки: протокол зустрічі в рамках інспекційної перевірки, акт приймання-передавання, акт про відмову в проведенні інспекційної перевірки, акт про відсутність за місцезнаходженням, зазначеним в ЄДР

Розділ I. Загальні положення – об'єкти перевірок

Об'єкти перевірки

страховики, кредитні спілки, фінансові компанії, ломбарди та їх відокремлені підрозділи (НФП)

небанківські фінансові групи, їх учасники (НБФГ)

надавачі супровідних послуг та їх відокремлені підрозділи (НСП)

власники істотної участі, ключові учасники у структурі власності, афілійовані та споріднені особи надавачів фінансових послуг, іноземні учасники ринку фінансових послуг та аутсорсери

Вимоги цього Положення не поширюються на:

1) надавачів фінансових платіжних послуг

2) надавачів обмежених платіжних послуг

3) нових кредиторів, кредитодавців, колекторські компанії, які не є фінансовими установами

Визначення адреси проведення перевірки

Адреса місцезнаходження визначається згідно з даними ЄДР або даними, наданими об'єктом перевірки до Національного банку

Особливості

 <p>Небанківська фінансова група</p>	<ul style="list-style-type: none"> за місцезнаходженням відповідальної особи НФГ 	<p>В рамках перевірки НФГ можуть перевірятися також і учасники НФГ за їх місцезнаходженнями</p>
 <p>Надавач супровідних послуг, ВІУ, ключовий учасник, афіліати і споріднені особи</p>	<ul style="list-style-type: none"> у ході проведення інспекційної перевірки небанківського надавача фінансових послуг та за його місцезнаходженням 	<p>Страховий (перестраховий) брокер – за його місцезнаходженням, якщо страховий (перестраховий) брокер не надав іншу адресу</p>
 <p>Аутсорсер</p>	<ul style="list-style-type: none"> у ході проведення інспекційної перевірки учасника ринку небанківських фінансових послуг та за його місцезнаходженням 	

Щодо НСП також може проводитися за адресою фактичного місця ведення діяльності чи розташування офісу, у разі, якщо така адреса була надана НБУ

Строки перевірок

Планові інспекційні перевірки об'єктів перевірки здійснюються відповідно до затвердженого Національним банком плану проведення інспекційних перевірок не більше одного разу на рік

Мета

Визначення:

- рівня безпеки і стабільності діяльності
  - достовірності поданої звітності
- дотримання вимог законодавства України у сфері фінансових послуг

Строк

- Планова – 30 р. д + 15 р. д.
  - (ФК, ломбарди, КС)
- Планова (СК) – у розпорядчому акті
- Позапланова – у розпорядчому акті

Період

- Період – не перевищує 3 роки

Розділ II. Склад інспекційної групи, права та обов'язки

Інспектор

Керівник інспекційної групи, його заступник

Куратор

Права

1

безплатно та безперешкодно одержувати від об'єкта перевірки інформацію, документи та їх копії*

2

вільний (безперешкодний) доступ у робочий час до всіх приміщень об'єкта перевірки*

3

безперешкодно одержувати безплатний доступ у режимі перегляду до всіх інформаційних систем та вивантаження необхідної інформації

4

перевіряти будь-яку звітність афілійованої особи та спорідненої особи небанківського надавача фінансових послуг

5

виготовляти та вилучати (виносити за межі місцезнаходження об'єкта перевірки) копії документів з питань діяльності об'єкта перевірки

6

отримувати для опрацювання документи та виносити за межі місцезнаходження об'єкта перевірки (у певних випадках)

7

призначати та проводити інтерв'ю для одержання пояснень та інформації

8

складати та подавати запити, протоколи, інші документи, які створюються під час інспекційної перевірки

9

ініціювати проведення зустрічей

10

проводити перевірку наявності та стану майна, включаючи того, що є предметом застави

*можуть бути реалізовані шляхом відвідування засідань колегіальних органів управління

Розділ III. Права та обов'язки особи, уповноваженої представляти інтереси об'єкта перевірки, та працівників об'єкта перевірки

Права

вимагати від членів інспекційної групи дотримання обов'язків, визначених у Положенні, оскаржувати дії інспекторів перед керівником інспекційної групи, куратором інспекційної перевірки, уповноваженою посадовою особою НБУ

надавати електронні копії документів на запит інспекційної групи у згрупованому форматі (у вигляді єдиного архівного файла) за узгодженням з керівником інспекційної групи

Обов'язки

1

забезпечити членам інспекційної групи безоплатне та безперешкодне одержання інформації, документів

2

забезпечити членам інспекційної групи можливість користування телефонним та інтернет-зв'язком, комп'ютерною технікою об'єкта перевірки

3

забезпечувати присутність членів інспекційної групи на засіданні колегіальних органів управління

4

забезпечити безперешкодний та безоплатний доступ у режимі перегляду до всіх інформаційних систем та вивантаження необхідної інформації

5

забезпечити інспекційну групу в день початку інспекційної перевірки службовим приміщенням/окремими робочими місцями

6

забезпечити вільний (безперешкодний) доступ у робочий час до всіх приміщень об'єкта перевірки

7

забезпечити обмеження доступу до приміщення або робочих місць, виділених інспекційній групі

8

організувати в день початку інспекційної перевірки зустріч з інспекційною групою

9

забезпечити безоплатне надання на письмовий запит за підписом керівника інспекційної групи інформації, документів, копій документів, витягів

10

здійснювати усі необхідні дії для реалізації прав членів інспекційної групи

Розділ IV. Підстави для позапланової інспекційної перевірки

Основні підстави

ч. 5 ст. 116 ЗУ про страхування

ч. 7 ст. 44 ЗУ про кредитні спілки

ч. 4 ст. 47 ЗУ про фінкомпанії

Підстави у Положенні

Виявлення фактів, що свідчать/можуть свідчити про здійснення ризикової діяльності

Факти, що можуть свідчити про наявність структури НФГ, що унеможливує здійснення нагляду на консолідованій основі

Нездійснення / неналежне здійснення новим кредитором / кредитодавцем контролю за діяльністю колекторської компанії

Виявлення в документах, що подаються до НБУ інформації, що свідчить про недотримання вимог законодавства у сфері фінансових послуг

Неподання у встановлений законодавством строк документів, подання яких вимагається відповідно до законодавства, на вимогу НБУ

Виявлення порушень законодавчих вимог, заборон / обмежень щодо захисту прав споживачів фінансових послуг

Перевірка виконання НФГ вимоги та/або рішення НБУ про усунення порушення законодавства

Необхідність перевірки виконання встановлених НБУ вимог / заборон / лімітів / обмежень / обов'язкових фінансових нормативів

Відмова учасника НФГ від проведення інспекційної перевірки під час проведення інспекційної перевірки НФГ

Невиконаний захід впливу станом на 31 грудня 2023 року

Факти, що свідчать/можуть свідчити про порушення колекторською компанією вимог законодавства щодо етичної поведінки

Розділ V. Організація планової інспекційної перевірки

Розділ VI. Організація позапланової інспекційної перевірки

Розділ VII. Проведення інспекційної перевірки

Зустріч перед перевіркою

- У перший день інспекційної перевірки
- Обговорення оргмоментів та відбувається представлення
- Можуть складатися протоколи зустрічей

Відсутність особи, уповноваженої представляти інтереси об'єкта перевірки впродовж першого дня інспекційної перевірки є підставою для складання акта про відмову в проведенні інспекційної перевірки

Запити інспекційної групи

- запит на отримання інформації, матеріалів, документів (їх копій), пояснень у формі електронного документа або паперовій формі, який реєструється об'єктом перевірки
- Обов'язок надати інформацію на запит
- Запит може бути направлений як відповідальній особі НФГ, так і безпосередньо учаснику НФГ (у разі перевірки НФГ)
- Можливість продовження строку не більше, ніж на 2 робочі дні (за клопотанням)
- Передання інформації, матеріалів та документів на запит на підставі акта про приймання-передавання

Відсутність матеріалів

- в останній день інспекційної перевірки складається акт про відсутність матеріалів / документів на момент закінчення інспекційної перевірки в службовому приміщенні, що виділено інспекційній групі для проведення інспекційної перевірки
- Акт не складається, якщо приміщення не виділялося або не було надано жодного документа
- Складається у 2 примірниках, у разі відмови – факт фіксується у обох примірниках та один такий примірник надається об'єкту перевірки

Зустріч після перевірки

Можуть бути запрошені працівники НБУ та об'єкта перевірки

Розділ VIII. Оформлення результатів інспекційної перевірки

Довідка про інспекційну перевірку

- Примірник надається ОП для ознайомлення
- Протягом 3 р. д. з дати отримання ОП має повідомити про ознайомлення / надати зауваження
- У разі неотримання відповіді – особа вважається такою, що ознайомлена з довідкою
- Про результат розгляду ОП інформується, може бути проведена зустріч
- Може бути надіслана поштою (дата вручення = ознайомлення)

Може містити:

- опис фактів
- висновки
- порушення/РД
- індикатори для заходів раннього втручання
- ознаки для коригувальних заходів
- недоліки у діяльності

Звіт про інспекційну перевірку

- Складається з урахуванням довідок про інспекційну перевірку
- Примірник надсилається ОП протягом 30 к. д. з дня завершення перевірки разом із супровідним листом

Може містити:

- порушення/РД
- індикатори для заходів раннього втручання
- ознаки для коригувальних заходів
- недоліки у діяльності та рекомендації

Дії після звіту

У разі надання рекомендацій ОП необхідно подати:

- інформацію щодо виконаних рекомендацій з підтверджуючими документами та/або
- план заходів щодо їх виконання із визначенням відповідальних осіб та строків

 Строк виконання рекомендацій – не більше 3 міс. з дати отримання звіту

Право повідомити про незгоду із наданими рекомендаціями

Право подати клопотання про продовження строку

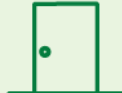

Після завершення перевірки об'єкт перевірки зобов'язаний на запит Національного банку надавати додаткові/уточнюючі пояснення, інформацію/документи (їх копії)

Розділ ІХ. Порядок дій у разі створення перешкод під час проведення інспекційної перевірки

Акт про відмову

У випадках:

недопуску інспекторів до здійснення перевірки
ненадання документів, інформації
відмови в доступі до приміщень
відсутності протягом першого дня перевірки
особи, уповноваженої представляти інтереси
ОП

- Надається ОП або надсилається протягом 2 р. д.
- Право ОП надати заперечення

- Є підставою для завершення перевірки, звіт не складається
- Дата складення = дата завершення перевірки, підстава для внесення змін до розпорядчого акта

Акт про відсутність

У випадку:

встановлення інспекційною перевіркою
факту відсутності об'єкта перевірки за
місцезнаходженням об'єкта перевірки,
зазначеним в ЄДР

- Надсилається ОП протягом 2 р. д.

- Є підставою для завершення перевірки, звіт не складається
- Дата складення = дата завершення перевірки, підстава для внесення змін до розпорядчого акта

Зауваження та пропозиції

Публічне обговорення триває до **27 жовтня 2023 року**

Пропозиції та зауваження необхідно направляти
на адресу електронної пошти:
NBFI.regulations@bank.gov.ua